

hlásil, že neřádá, aby byl také potrestán. Podle protokolu o hlavním přelíčení ze dne 21. ledna 1937 omezil zástupce soukromého žalobce žalobní návrh na uznání obžalovaného vinným a v ý s l o v n ě u p u s t i l o d j e h o p o t r e s t á n í. Podle § 19, čís. 3 cit. zák. nemůže býti prohlášení, že se žalobní návrh omezuje toliko na uznání obžalovaného vinným, odvoláno a nemohlo proto ani prohlášení soukromého žalobce, učiněné při hlavním přelíčení dne 21. ledna 1937, s účinkem býti odvoláno jeho prohlášením při odvolacím přelíčení dne 13. března 1937, že navrhuje odsouzení obžalovaného podle žaloby, minil-li tím soukromý žalobce původní znění obžaloby, obsahující též návrh na potrestání obžalovaného. Tím, že krajský soud jako odvolací soud v L. přes citované prohlášení soukromého žalobce, učiněné při hlavním přelíčení dne 21. ledna 1937, uložil A. peněžitý trest, byl porušen zákon ke škodě obžalovaného a důsledkem toho byl porušen zákon též usnesením okresního soudu v Ch. ze dne 30. března 1937, jímž byl obžalovanému odepřen podmíněný odklad výkonu trestu.

Bylo proto podle §§ 33, 292 a 479 tr. ř. o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona uznati právem, jak se stalo.

Dr. Poláček.

#### **Z finanční judikatury Nejvyššího správního soudu.**

Z nálezů týkajících se zákona o přímých daních má především všeobecně zásadní význam nález z 4. VI. 1937, č. 12.778/37, v němž soud vyslovil zásadu, že úřad není povinen, aby zkoumal s hlediska práva platného v Kanadě, jaké je postavení sekvestra, o němž strana tvrdila, že pobíral úroky ze sekvestrovaných půjček vlastně v jejím zastoupení. Význam nálezu tkví v tom, že ukládá průkazní břímě o ustanovení cizího práva aspoň v určité míře straně. Soud tu totiž v podstatě praví, jednáje o námitkách, že dividendy vyplácené sekvestrovi je posuzovati jako dividendy vyplácené přímo straně, poněvadž sekvestr měl postavení zmocněnce strany: »Ve správním řízení hájila stěžovatelka stanovisko, že sekvestr byl vlastně jejím zmocněncem, a že tedy dividendy jemu každoročně vyplácené tvořily příjem dosažený toho kterého roku. Odpověď na tuto otázku bylo by nutno hledati v rozřešení otázky, jakou právní povahu měl sekvestr, zda totiž přijímal platby jménem vlastníka cenných papírů, jemuž byla odňata toliko dispo- sice s příslušnými částkami, nebo zda tak činil jako orgán kanadské vlády, která zmíněné platby zabavila jako majetek příslušníka nepřátelského státu, o jehož osudu mělo býti rozhodnuto teprve po skončení války. Leč v tomto směru nepodala stěžovatelka nijakého průkazu ani se nedovolala určitých ustanovení kanadského práva, upravujících postavení zmíněného sekvestra, nýbrž omezila se na pouhé tvrzení ničím nedoložené. Ale pak nebylo povinností žalovaného úřadu, aby postavení sekvestra zkoumal s hlediska cizího práva.«

Z nálezů týkajících se **daně důchodové** má pro zaměstnance značnou důležitost nále z 13. XI. 1937 č. 13.729/37, který vyslovil zásadu, že částka, vyplacená poplatníkovi zaměstnavatelem při zrušení služebního poměru jako odškodnění za zřeknutí se nároku na budoucí pensí není důchodem podrobeným dani podle § 7, odst. 2 zák. o př. d. Zaměstnanců se týká i nále z 17. VI. 1937 č. 13.308/37, dospěvší k zásadě, že zaplatí-li zaměstnavatel za zaměstnance na dani důchodové více, než činí zaměstnancův daňový dluh, není přeplatek ten dani podrobeným důchodem. Pro podnikatele má význam nále z 23. IV. 1937 č. 12.139/37, vyslovivší právní zásadu, že podmínkou odpisu podle § 10, odst. 2 věty 2 zák. o př. d. jest, aby byly vedeny řádné obchodní knihy v letech, ve kterých byly stroje a zařízení nově pořízeny nebo vyměněny. Nedostačí tedy, aby snad knihy byly založeny teprve později a pak v nich odpisy provedeny. Nále z 19. V. 1937 č. 12.711/37 praví, že mimořádný odpis dvaceti procent nákladu na stavbu budovy podle § 10, odst. 2 věty 2 nepřísluší u novostavby, v níž vedle součástí sloužících k provozu podniku jest i byt poplatníkův. Paušálu podle § 15 odčítaného jako ekvivalent služebních výdajů týkají se dva významnější nálezy. Je to především nále z 25. VI. 1937 č. 12.293/35, který vyslovil, že paušální srážku podle § 15 čís. 1 pís. d) je počítati ze souhrnu služebních požitků poplatníkovi v rozhodné době vyplacených třebas i od více zaměstnavatelů s argumentací, že služební požitky je nutno posuzovati s tohoto hlediska jako jednotný důchod. Druhý nále z 21. IV. 1937 č. 12.149/37 vyslovuje pak: Má-li poplatník ze služebního poměru vedle služného (§ 11 č. 1 zák. o př. d.) ještě požitky z provise (§ 11 č. 3), je podle § 15 č. 1 d) odpočitatelný paušál stanoviti jen ze služného, nikoliv z provise. Paragrafu 15 dotýká se rovněž nále z 14. VI. 1937 č. 15.031/35, který proti opačnému stanovisku úřadu uznal, že podle § 15 čís. 1 lit. e) lze jako veřejnou dávku odčítati od daňového základu i obecní dávku ze psů i tehdy, jde-li o psa luxusního.

Otázkou, koho je rozuměti osobami jsoucími v zaopatření poplatníkově ve smyslu § 19, odst. 2 č. 1, obírá se opět nále z 16. VI. 1937 č. 6649/35-2, jehož argumentaci, s ohledem na praktický význam věci, částečně reprodukuje. Soud tu praví:

Nejvyšší správní soud již ve svém nálezu ze dne 31. ledna 1936 č. 2834/34, Boh. F 7917 vyslovil právní názor, že osobami jsoucími v zaopatření poplatníkově dlužno rozuměti podle obecného smyslu slova »zaopatření« osoby, které nemajíce vlastních prostředků — ať příjmových, ať majetkových — ke hrazení svých životních potřeb, jsou po této stránce odkázány na jiné osoby, jež jsou k nim v příbuzenském resp. švakrovském poměru vyznačeném v tomto bodu 1 odst. 2 § 19 zák. o př. d. V témže nálezu vyslovil nejvyšší správní soud dále, že není tedy v rozporu se zákonem ustanovení odst. 1. věty 5. prov. nař. k § 19, odst. 2. zák. o př. d., podle něhož »nelze mluvíti o zaopatření, mají-li tyto

osoby«, t. j. osoby v § 19 odst. 2. č. 1 zákona taxativně vypočtené, »vlastní důchod postačující k jejich výživě, aniž by z něho poplatník platily za zaopatření, jež jim poskytuje«. Na názorech těch trvá nejvyšší správní soud i ve sporném případě a poukazuje co do důvodů podle § 44 j. ř. na odůvodnění cit. nálezu.

Námítky, jež písemná stížnost proti tomuto výkladu zákona vznáší a jimiž snaží se dovésti, že podle zákona pro pojem »zaopatření« je jediné rozhodnou ta okolnost, že poplatník poskytuje osobám vyznačeným v § 19 odst. 2. bodu 1. cit. zák. veškeré životní potřeby (stravu, byt, oděv, prádlo atd.), a že nerozhoduje skutečnost, mají-li či nemají-li osoby tam uvedené vlastní příjem, dostačující k jejich zaopatření, neshledal soud důvodnými.

Kdyby byl chtěl zákon jako předpoklad pro započítání dotyčných osob stanoviti pouze požadavek, aby osoby ty v poplatníkově domácnosti bydlily a z prostředků jeho se stravovaly a šatily, bez ohledu na to, mají-li odjinud potřebné prostředky ke krytí svých životních potřeb, byl by užil výrazu jiného, jako na př. »pokud žijí s ním ve společenství domácnostním« (§ 5, odst. 4.) nebo »ve spotřebním společenství domácnostním« (prov. nař. k § 5, odst. 4. a 5.) a nebyl by užil výrazu, který jak v cit. prejudikátu dovozeno, již znamená, že dotyčné osoby, nemajíce vlastních prostředků, jsou odkázány na zaopatření poskytované poplatníkem. Výrazy »žítí ve spotřebním společenství domácnostním s někým« a »býti v zaopatření někoho« nejsou synonymní.

K výkladu zastávanému stížností nelze použití předpisu bodu 2. odst. 2. § 19 a na základě něho dovozovati, že nepožaduje-li se k zaopatření osob v tomto bodě uvedených, aby osoby ty byly odkázány na zaopatření poplatníkovu, nelze předpokladu toho požadovati ani ve příčině osob sub 1) uvedených, neboť stejně tak mohl by z bodu 3., jenž stanoví, že sluší započísti »nemajetné scurozence a sešvakřené poplatníky až do druhého stupně, kteří jsou jím vydržováni«, býti dovozován opět opak toho, že totiž je potřebí i v bodě 1., aby osoby tam uvedené byly nemajetné a neměly vlastního zaopatření. Nelze proto ani z bodu 2. a z bodu 3. pro řešení sporné otázky nic vytěžiti, nýbrž dlužno míti zato, že v § 19 bodu 1.—3. jsou vytčeny tři zcela samostatné předpoklady pro započtení osob podle § 19, odst. 1. zák. o př. d.

Vzhledem k tomu, že zákon neobsahuje nijaké nejasnosti ve příčině výrazu »pokud jsou v jeho zaopatření«, odpadá potřeba zabývatí se materialiiemi k tomuto zákonu vydanými, neboť potřeba ta byla by zde jediné tehdy, kdyby znění zákona připouštělo možnost několika odchylných výkladů, kterýžto předpoklad, jak svrchu uvedeno, v daném případě schází. (Boh. F 6690.)

Z nálezů týkajících se **všeobecné daně výdělkové** mají pro interpretaci stále sporné otázky, kdy jde o požitky z poměru služebního, význam nálezy, které řešily otázku právního postavení obchodvedoucích prodejen firmy »Baťa« a došly v zásadě

k resultátu, že tito obchodvedoucí, jako vedoucí prodejny, jsou ve služebním poměru, jako vedoucí správkáren že pak podléhají všeobecné dani výdělkové. Jde tu o nálezy z 12. V. 1937 č. 11.739/37 a 4577/35-4, jejichž argumentace je dosti obšírná. Obíraje se otázkou, jaké povolání je ve smyslu § 57 pokládati za hlavní povolání, dospívá nálezy z 12. VI. 1937 č. 13.219/37 k závěru, že za hlavní povolání společníkovo ve smyslu uvedeného ustanovení pokládá se takové povolání, které v porovnání s jinou činností a životním postavením příslušné osoby s hlediska hospodářského a sociálního není podružné povahy. In concreto se pak otázka podružnosti řeší s hlediska výše příjmu z jednotlivých povolání dosažených. Paragrafu 57 odst. 6 týká se nálezy z 12. V. 1937 č. 12.448/37, který uzavírá, že kapitálem (jehož spolupůsobení vylučuje přiznání zvýhodněné sazby podle zmíněného ustanovení) rozumí se i kapitál vynaložený na získání provozovacích prostředků.

Z nálezů týkajících se **zvláštní daně výdělkové** dlužno předem upozorniti na nálezy z 21. X. 1937 č. 3391/35-4, vyslovující, že okolnost, že mezi dvěma společnostmi s ručením omezeným je co se týče provozování jejich podniků totožnost po hospodářské stránce, nemůže těmito společnostem odňati povahu odlišných samostatných právnických osob a dodati jim charakter jediného subjektu zvláštní daně výdělkové. Nálezy z 10. IX. 1937 č. 14.037/37 dochází k závěru, že s hlediska § 77 odst. 1 patří do základu daně požitky vyplácené subjektem zvláštní daně výdělkové osobě, která, ač není společníkem, je členem správy a není k jmenovanému subjektu ve služebním poměru. V konkrétním případě šlo o odměnu za konané služby, která byla vyplácena jednatelem společnosti s ručením omezeným, který nebyl ani společníkem této společnosti ani k ní nebyl ve služebním poměru.

Zásadní význam má nálezy z 1. června 1937 č. 11.922/37, týkající se výkupu kontingentu cukrovarského. Soud tu v obšírné argumentaci dochází k úsudku, že koupí-li cukrovar od jiného cukrovaru jeho kontingent, po př. část jeho, jde o výdaj investiční ve smyslu § 78 lit. a). Soud vychází tu z úvahy, že právo odebíratí řepu v určitém obvodu, příslušející podle smlouvy o řepních kontingentech jednotlivým cukrovarům, patří k výdělečné činnosti cukrovarů jako součást výdělečného zdroje, a že takovéto oprávnění má povahu majetkového práva. Podobnou otázku řešil i nálezy z 18. XI. 1937 č. 15.000/36, dospěvší k zásadě, že odškodné, placené akciovou společností provozující pivovar za zastavení cizího pivovaru za účelem získání okruhu zákaznictva zrušeného podniku, je investičním výdajem ve smyslu § 78 lit. a).

Nálezy z 21. X. 1937 č. 14.789/37 vyslovil právní zásadu, že úroky placené akciovou společností akcionářům ze zápůjček, které tito poskytli akciové společnosti, nejsou započitatelnou položkou do základu zvláštní daně výdělkové podle § 78 lit. c). Důsledně na stejné linii stojí i nálezy z 5. VI. 1937, č. 13.144/37,

který praví, že takovéto úroky jsou u jednotlivých akcionářů zásadně podrobeny rentové dani.

Nález z 15. května 1937 č. 12.738/37 vyslovil názor, že mimořádné odpisy podle § 79 pís. f) odst. 3 nemohou se státi ve formě zřízení rezervy. Otázkou, které povolání je hlavním povoláním s hlediska ustanovení § 79 pís. h) č. 4 obíral se nález z 20. XI. 1937 č. 17.504/36 a dospěl k závěru, že nelze pro posuzování této otázky prohlašovati za nerozhodnou výši příjmů z jednotlivých povolání dosaženou a stojí tedy asi na stejné linii jako nález č. 13.219/37, o němž byla zmínka u všeobecné daně výdělkové. Nález z 20. IV. 1937 č. 12.233/37 vyslovuje, že předpokladem pro povinnost určitého podniku k minimální dani podle § 83 č. 13 je, aby podnik byl v roce pro zdanění rozhodném vůbec v provozu.

Z nálezů týkajících se **daně domovní** má s hlediska procesní legitimace zásadní význam nález z 22. XI. 1937 č. 17.707/34, v němž se v řízení o žádosti za dočasné osvobození budovy od daně domovní přiznává postavení strany i novému vlastníku budovy. Soud tu vyslovuje:

Daň domovní, postihující podle § 117 zák. o př. d. budovy samy, je dani reální. Povahu reální dlužno přiznati důsledně i osvobození budovy od daně domovní. Tento reální charakter osvobozovacího aktu zákon sám také na různých místech výslovně naznačuje, jako na př. v § 134 zák. o př. d. »povoluje se osvobození pro stavby«, v § 136 (»domům s malými byty přísluší osvobození«), v § 141 (»osvobození domů s malými byty«), v § 52 zák. č. 45/1930 Sb. (»dočasné osvobození přísluší stavbám«) a j. Proto rozhodnutí o podané žádosti za dočasné osvobození od domovní daně nemá povahu odepření neb udělení právní výhody osobní, nýbrž má ráz reální, postihující svými účinky především dočasného vlastníka budovy, ovšem ale také jeho nástupce v držení této budovy. K podání žádosti za dočasné osvobození od domovní daně je arci legitimován jen dočasný vlastník budovy jako subjekt daní povinný, leč změnil-li se během řízení o takové žádosti vlastník její, stává se nový vlastník procesní stranou, které svědčí ona práva a povinnosti, jaké to které stadium řízení procesní straně zajišťuje resp. ukládá. Nelze proto novému vlastníku budovy upírati postavení strany v řízení o žádosti za osvobození od daně domovní z toho důvodu, že žádost za toto osvobození nepodal on, nýbrž jeho předchůdce v držení domu.

Opačné stanovisko žalovaného úřadu opory v zákoně nemá.

Značně zajímavý vzhledem k své argumentaci je i nález z 8. VI. 1937 č. 145/35-2, vyslovivší právní názor, že za veřejné ústavy, sloužící zdravotnictví, ve smyslu § 127 nelze pokládati ústavy určené jediné k tomu, aby v nich našli zdokonalení zdraví osoby, které nejsou obyvateli státního území. Značná obšírnost odůvodnění brání v jeho reprodukci na tomto místě. Nález z 27. X. 1937 č. 15.049/37 vyslovuje, že budova, která je ve své podstatě, tedy po objektivní stránce, vilou, je přepychovým ma-

jetkem ve smyslu § 136. Nález z 10. IV. 1937 č. 12.812/34 praví, že úplatu placenou nájemníkem za osvětlení a vytápění pronajatých místností majiteli domu nelze zahrnovati do nájemného podrobeného činžovní dani.

Pojmem obytné místnosti s několika stránek obíral se nález z 26. XI. 1937 č. 13.807/37, vyslovivší, že stavebně uzavřená místnost uvnitř domu není verandou; dále, že skutečnost, že místnost má jednoduchá okna a terazovou podlahu, nevylučuje, aby byla uznána za obytnou místnost a konečně, že prováděcí nařízení k § 161, odst. 2, pokud vyslovuje, že nedostatek vytápěcího zařízení nevylučuje sám o sobě obytnost místnosti, je ve shodě se zákonem.

Dr. Hromada.

(Dokončení.)

## Literární zprávy

Publikace vydávané římským Istituto di studi legislativi. O těchto publikacích podávali jsme v tomto časopise již několikrát zprávy, posledně v r. 1935 str. 551—553. Upozorňujeme-li tedy opět na ně, má to svoji příčinu v tom, že naše zprávy potřebují doplnění. Neboť Istituto di studi legislativi a jeho neúnavný a činnorodý generální sekretář univ. prof. Salvatore Galgano rozšiřuje stále obor své působnosti, takže k 5 periodickým publikacím, o nichž je podána zpráva v Právniku, 1935, od této doby přibýly nové dvě. Je to jednak »Giurisprudenza comparata di diritto corporativo, sindacale e del lavoro«, obsahující sbírku soudních rozhodnutí italských i cizích v oboru práva korporálního a pracovního. Rozhodnutí jsou doprovázena poznámkami právníků z oněch států, v nichž bylo rozhodnutí vydáno, a poznámkami právníků ze států jiných. Vychází právě svazek I. (seš. 1 a 2), pro který je určena judikatura z r. 1936.

Další novou periodickou publikací je »Giurisprudenza comparata di diritto commerciale, maritimo, aeronautico, industriale e d'autore«, přinášející rozhodnutí nejvyšších soudů různých států z práva obchodního, námořského, leteckého, živnostenského a původského, opatřená poznámkami stejně jako sbírka nahoře uvedená. Vyšel první svazek, obsahující rozhodnutí vydaná do konce roku 1936.

Připomeneme-li si, že také v ostatních sbírkách (v Právniku, 1935, str. 551) je horlivě pokračováno, takže »Giurisprudenza di diritto internazionale privato« má už nyní 2 svazky (sahá už do konce r. 1936), sbírka »Bibliografia giuridica internazionale« dospěla ke 4 svazkům a bude obsahovati bibliografii r. 1935, sbírka obsahující »Legislazione internazionale« vydána byla ve svazku V. a obsahuje zákonodárství z r. 1936, Repertorio della legislazione mondiale vychází ve svazku IV. (zpracováno ve 25 řečích 180 zákonodárstev za r. 1935), a konečně »Annuario di diritto comparato«

správní úřad I. stolice, pokud správní předpisy neupravují řízení jinak, určuje postup řízení, rozhoduje o tom, které důkazy mají býti provedeny a může dále provést ústní jednání podle §§ 45 a násl. Podle § 45, odst. 1 jest k ústnímu jednání obeslati strany, případně svědky a znalce. Již z těchto předpisů se podává, že v řízení před I. stolicí je dáno okresnímu úřadu na vůli, aby konal ústní jednání; usnesl-li se na tom, je povinen obeslati strany, jimž ovšem je volno vzhledem k předpisu § 45, odst. 6 před ústním jednáním neb při něm přednésti své námítky, sporu se týkající, tedy i navrhnouti důkazy pro svá tvrzení po případě pomůcky průvodní při ústním jednání předložit.

Žalovaný úřad takového oprávnění úřadu I. stolice sice neupíral, vkládal však do cit. § 45 sankci, že odstavec 7 § 45 nelze použít, bylo-li stanovení ústního jednání bezúčelným. I kdyby in concreto tomu tak bylo a mohlo být přisvědčeno názoru žalovaného úřadu, že ústní jednání nebylo účelným, nemůže skutečnost ta vyloučiti sankci, kterou na nedostavení se strany, obeslané a poučené podle odst. 4 téhož paragrafu, připíná odst. 7, stanovící, že zmešká-li bez dostatečné omluvy ústní jednání strana, k jejíž žádosti bylo řízení zavedeno, má se zato, že žádost vzala zpět. Neboť citovaná norma ani zde, ani na jiném místě uvedený následek nedostavení nečiní závislým na podmínce, aby stanovení ústního jednání bylo účelným. Takového normy ani úřad neuvádí. Nehledíc k tomu vylučuje se takovýto výklad již tím, že bezúčelnost ústního jednání nelze zjistiti, když jednání to pro neúčast strany se nekonalo, když není známo ani, co by strany byly uplatnily, ani jak by se byl úřad k přednesu stran zachoval, takže schází substrát umožňující úsudek o bezúčelnosti jednání. (Srovnej nález ze dne 18. prosince 1934, č. 23.795, Boh. A-11.610).

Nález z 9. března 1938 č. 2846/35-4.

### **Z finanční judikatury Nejvyššího správního soudu.**

(Dokončení.)

Z nálezů, týkajících se **daně rentové**, řeší řada nálezů poměr k zdanění vzhledem ke smlouvě s Německou říší č. 118/1923 o zamezení dvojího zdanění. Ani zde není možno reprodukovati velmi obsáhlou argumentaci jednotlivých nálezů a nutno se omeziti na pouhou registraci vyslovených právních názorů. Nález z 14. XII. 1937 č. 2794/35-3 vyslovuje právní názor, že úroky, placené ze zápůjčky tuzemským dlužníkem věřiteli v Německé říši, na něž se nevztahuje ustanovení čl. VIII. smlouvy mezi Československou republikou a Německou říší o urovnání tuzemského a cizozemského zdanění, zvláště o zamezení dvojího zdanění v oboru přímých daní, nepodléhají v tuzemsku rentové dani ani když v Německu nejsou postíženy zvláštní daní výnosovou. Nález z 18. XI. 1937

č. 18.006/34 vyslovuje pak, že úroky z hypotečních pohledávek, zajištěných na tuzemských nemovitostech, a plynoucích příjemci bydlícímu v Německé říši, podléhají tuzemské rentové dani. Nález z 7. IV. 1937 č. 11.931/37 praví: Z cizozemská plynoucí požitky jsou vyňaty z daně rentové podle § 173 odst. 1 věty 2 jediné tehdy, když byly podrobeny v cizině nejen důchodové dani příjemcově, nýbrž i zvláštní dani přímé.

Nález z 28. IV. 1937 č. 12.452/37 shledává, že ustanovení prov. nař. k § 172, odst. 1 zák. o př. d. v odst. 13, že dani rentové podléhají i úroky z prodlení, je ve shodě se zákonem. Stejně nález z 5. VI. 1937 č. 13.143/37 shledává, že ustanovení téhož prov. nařízení v odst. 16, že předmětem daně není nárok na požitek, nýbrž z nároků skutečně docílený výtěžek a že nelze tudíž zdaniti částky poshověné, slevené nebo nedobytné, je rovněž ve shodě se zákonem.

Pro zásadní povinnost k dani má význam nález z 27. XI. 1934 č. 2022/36-3, který vyslovuje, že dani podléhají požitky přesahující samy o sobě hranici daněprostého minima, i když poplatníkův základ daně důchodové, do něhož byly požitky ty pojaty, nedosahuje daněprostého minima. Soud tu uvažuje:

Podle § 174 č. 10 zák. o př. daních jsou od rentové daně osvobozeny »osoby, jejichž požitky dani rentové podrobené ani samy o sobě ani ve spojení s jejich ostatním celoročním důchodem, ..... nepřevyšují částky důchodové dani nepodrobené (§ 3)«. Slova »ani ..... ani .....« mají význam zřejmě disjunktivní, takže jsou tu postaveny vedle sebe dvě eventuality. Z toho plyne, že osvobození nepřisluší, jestliže sice požitky, podrobené zásadně rentové dani, nedosahují daněprostého minima, jestliže však ho dosahují požitky z jiných pramenů k nim připočtené. Naproti tomu nelze však z ustanovení toho dovozovati, že přesahují-li požitky, podrobené zásadně rentové dani, samy o sobě daněprosté minimum, bylo by možno je osvoboditi od rentové daně proto, že základ důchodové daně ze kteréhokoli důvodu (ztráta při jiných pramenech, značné srážkové položky u daně důchodové) nepřesahuje minima toho. Nadto zákon o př. daních nečiní zjištění základu požitků postižených rentovou daní přímo vyměřovanou závislým na řízení týkajícím se základů důchodové daně, nýbrž má o stanovení základu rentové daně samostatná ustanovení v §§ 176 až 178, a § 178 výslovně upravuje srážkové položky pro základ rentové daně. Z toho však plyne, že srážkové položky, uznávané pro důchodovou daň, nejsou ještě srážkovými položkami také pro rentovou daň a může se proto zcela dobře státi, jak je tomu také ve dnešním sporu, že požitky, podrobené zásadně rentové dani, přesahují samy o sobě daně prosté minimum podle § 3 zák. o př. daních, kdežto požitky, podrobené důchodové dani, ho nedosahují pro to, že při důchodové dani se vyskytnou položky odečitatelné od základu daně, nebo pro ztráty u jiného příjmového pramene. Ale pak právě vzhledem ke

stylisaci ustanovení § 174 č. 10 nutno posuzovati co do otázky osvobození jednak požitky, podrobené rentové dani v souvislosti s ostatním celoročním důchodem, jednak tyto požitky zcela samostatně, a není-li dána žádaná podmínka pro osvobození (totiž že nebylo dosaženo daně prostého minima) v obou případech, nelze přiznat osvobození tam normované.

Pokud jde o daň z tantiem vyslovil nález z 8. VI. 1937 č. 17524/3, že do základu daně z tantiem podle § 183, odst. 1 jest včítati také daň samu, hradí-li ji místo percipienta societa, vyplácející požitky. Stejnou zásadu, pokud jde o přechodnou přírážku k dani z tantiem, vyslovuje nález z 18. XI. 1937 č. 2594/35-3.

V oboru trestního řízení daňového zdůrazňuje nález z 8. IX. 1937 č. 13.938/37, že je věcí úřadu, aby provedl úplný důkaz o všech podstatných znacích deliktu, kladeného poplatníkovi za vinu, a to po stránce subjektivní i objektivní a že takový důkaz není nahrazen nezdařeným odvodem obviněného. Na témž stanovisku stojí i nález z 10. XII. 1937 č. 5272/36-4. Nález z 7. IV. 1937 č. 21.984/33 konstatuje, že vyměřovací úřad, který provedl trestní řízení, je podle § 210, odst. 6 příslušný předepsati také onu daň, o níž bylo v trestním řízení zjištěno, že byla objektivně zkrácena, i když poplatník nebyl uznán vinným zkrácením této daně.

Z nálezů týkajících se řízení a společných ustanovení je nutno upozorniti na nález z 7. IX. 1937 č. 13.873/37, podle něhož finanční úřad II. stolice, odmítaje odvolání pro opožděnost, není vázán tím, že finanční úřad I. stolice jednal s poplatníkem o obsahu odvolání. Zásadní význam má nález z 7. X. 1937 č. 10.268/35, v němž soud vyslovil, že ručební povinnost podle § 264, odst. 1 č. 7 postihuje pouze osoby, jež darem nebo jednáním darování zastírajícím nabyly majetkových předmětů od poplatníka, nikoliv od osoby, proti které bylo uplatněno osobní ručení. V nálezu tom vyslovuje soud:

Ustanovení § 264, odst. 1, věta 1 zák. o př. d., majíc nadpis: »Ručení a) osobní« zní takto : »Nemohla-li daň s přírážkami a příslušenstvím na osobě k tomu povinné býti vymožena řízením donucovacím, ručí za její zaplacení osobně, a to: ..... č. 1—7.«

Z této věty se podává, že ustanovení to rozlišuje přesně mezi osobou k dani povinnou, t. j. osobou, u které vznikly skutečnosti, zakládající daňovou povinnost podle § 259 zák. o př. d. (na př. dani důchodové podléhající důchod, provoz podniku), kterážto osoba je jako poplatník povinna hraditi daň, jakmile její výše je určena, jako svůj daňový dluh (§ 259, odst. 3 zák. o př. d.), a mezi osobami ručícími osobně za zaplacení daně osobou k dani povinnou, kteréžto osoby ručící v dalším sub 1. až 7. zákon taxativně (arg. slova: »a to«) vypočítává. Pod č. 7 tohoto výpočtu se uvádí, že za daň důchodovou a všeobecnou daň výdělkovou, daň rentovou a z vyššího služného za rok darování a léta předcházející ručí společně a nerozdílně

osoby, jež od daní povinného darem nebo jednáním darování zastírajícím nabyly majetkových předmětů. Předpis tento postihuje pouze osoby, jež darem nebo jednáním darování zastírajícím nabyly majetkových předmětů od osoby k dani povinné, t. j. od poplatníka, nikoli však od osoby, proti které bylo uplatněno osobní ručení za poplatníka. Nelze proto uvedený předpis aplikovati na daný případ, neboť stěžovatelka nenabyla majetkového předmětu darem od osoby k dani povinné, t. j. poplatníka, nýbrž nabyla jej od manželky poplatníkovy, která jako taková nebyla sama osobou k dani povinnou, nýbrž ve smyslu bodu 6 byla pouze osobou ručící za osobu k dani povinnou, t. j. za svého manžela.

Neméně důležitý je i nález z 3. IX. 1937 č. 13.957/37, v němž se konstatuje, že osobní ručení podle odst. 1 § 264 nastává jen tehdy, jestliže úřad náležitě provedl patřičné kroky k vymožení daně u hlavního dlužníka, a nález z 23. XII. 1937 č. 6890/34, vyslovující, že vyměřovací úřad je oprávněn doručiti platební výzvu ve smyslu § 266, odst. 1 do té doby, dokud nebylo ve smyslu § 281 promlčeno právo státu vymáhati na poplatníku vyměřenou daň.

Z nálezů týkajících se kontumace dlužno upozorniti na nález z 11. června 1937 č. 13.185/37, v němž se praví, že ustanovení § 309, odst. 1 o vyměření daně z moci úřední bez účasti poplatníka, vztahuje se také na řízení o dodatečném měření, a nález z 19. VI. 1937 č. 13.246/37, vyslovivší právní zásadu, že není-li poplatník v kontumaci podle § 309 neb 325, nemůže úřad odmítnouti provedení poplatníkem navrhovaného důkazu jedině z toho důvodu, že důkazní břímě stíhá poplatníka.

Pokud jde o judikaturu o **dani z obratu** dlužno především upozorniti na nález z 2. XII. 1937 č. 14.696/37, který vyslovil, že skutečnost, že z převodu podrobeného zásadně dani z obratu, byl vyměřen převodní poplatek, není podle zákona č. 268/1923 a pozdějších zákonů na překážku vyměření daně z obratu a že tu nastala změna proti právnímu stavu podle zákona 321/1921.

Pro majitele domů s ústředním topením mají význam nález z 25. III. 1937 č. 11.697, který vyslovil, že úplata placená nájemníkem majiteli domu za vytápění bytu ústředním topením podléhá dani z obratu a nález z 30. X. 1937 č. 14.645/37 vyslovující, že použije-li vlastník domu tepelné energie také pro vytápění místností, které obývá sám, jde o vlastní spotřebu ve smyslu § 1, odst. 5, podrobenou dani z obratu, a to i tehdy, když nájemníci hradí majiteli domu pouze skutečné náklady topení. Obíraje se posléze zmíněnou otázkou, vyslovil nález z 12. X. 1937 č. 14.643/37 všeobecně, že výdělečnou činností ve smyslu § 6 je i činnost, při níž se od příjemce dodávky nepožaduje více než činí skutečné náklady spojené s uskutečněním dodávky. Soud tu praví:

Stížnosti uplatňují, že stěžovatelé nebyli podnikateli, poněvadž obdrželi podle ujednání s nájemníky od nich zpět jen sku-

tečně vynaložené náklady, takže nešlo o výdělečnou činnost ve smyslu § 6 zák. o dani z obrátu.

Na tuto námitku vznesenou již v odvolání žalovaný úřad odpověděl, že povahu podnikatele neruší okolnost, že se vůbec nepočítá se ziskem a že přijatými úplatami hradí se jen náklady.

Činí tak právem.

Podle § 6 zák. č. 268/1923, resp. 246/1926, 188/1930 a 56/1932 Sb. je podnikatelem podle tohoto zákona každý, kdo provozuje samostatnou trvalou nebo občasnou výdělečnou činnost jakéhokoliv druhu. Úmysl dosíci zisku není podmínkou.

Je tedy podle výslovného ustanovení zákona výdělečnou činností i taková činnost, jež nesměruje k dosažení zisku, kde se tedy od příjemce dodávky nepožaduje více, než činí skutečné náklady, spojené s uskutečněním dodávky.

V oboru **judikatury poplatkové** dlužno především upozorniti na nález z 30. X. 1937, č. 16.167/37, který se obírá povahou zatímních platebních rozkazů, vydaných podle § 2 zákona č. 65/1933 Sb. K námitce stížnosti, že zatímní platební rozkaz podle § 2 zákona č. 65/1933 je mezitímním opatřením, které není schopno právní moci již i proto, že jím není dotčena promlčecí doba, vyslovuje tu soud:

V odst. 1 § 2 zák. č. 65/1933 se stanoví toto: »Finanční úřad je oprávněn poplatky a daň z obohacení, které se platí přímo po úředním výměru, zatímně vyměřiti a předsati k placení s výhradou jich pozdějšího vyměření po konečném zjištění vyměřovacího základu. Za základ zatímního výměru budou vzaty údaje poplatníkovy a okolnosti, které jsou zřejmy z poplatníkovy spisu. Toto vyměření budiž výslovně označeno jako zatímní.« V odst. 2 uvedeného paragrafu se stanoví toto: »zatímním vyměřením promlčecí lhůta není dotčena.« Z doslovu ustanovení § 2 plyne, že zatímnost vyměření se projevuje jen v těchto relacích:

1. podle odst. 1 § 2 ohledně stanovení vyměřovacího základu, totiž v tom směru, že základ zatímního vyměření smí být stanoven jen určitým způsobem, a

2. podle odst. 2 § 2 ohledně lhůty pro promlčení vyměřovacího práva státu, totiž v tom směru, že zatímním vyměřením se tato lhůta nepřetrhuje ani nestaví (srovnej též materiálu k uv. z., totiž právu ústavně právního výboru senátu Národního shromáždění r. 1933, tisk 1014, III. volební období, 8. zasedání). Jinak ale má zatímní platební rozkaz vydaný podle § 2 tutéž povahu jako platební rozkaz definitivní, který se vydá po konečném zjištění vyměřovacího základu. Je tedy i zatímní platební rozkaz úředním aktem schopným právní moci. Z toho plyne, že strana, která pokládá zatímní vyměření za nesprávné, může se proti tomu, aby platební rozkaz nevesel proti ní v právní moc, chrániti jen tím, že proti zatímnímu platebnímu rozkazu podá včas opravný prostředek; jedině v takovém opravném prostředku může strana uplatňovati též námitky, že nejsou dány předpoklady pro poplat-

kovou povinnost, resp. že jsou splněny předpoklady pro poplatkové osvobození, jakož i námitku, že proto nastalo promlčení vyměřovacího práva státu, že zatímni platební rozkaz byl vydán, resp. straně doručen po uplynutí promlčecí lhůty, neboť zákon č. 65/1933 nemá ustanovení, z něhož by bylo možno dovodit, že námitky tohoto druhu mohou býti uplatňovány až v opravném prostředku proti definitivnímu platebnímu rozkazu.

Prováděcího nařízení č. 66/1933 dotýká se nález z 13. XI. 1937 č. 2677/35-3, který shledává, že ustanovení čl. VI., odst. 2 uvedeného vládního nařízení, že poplatek ze smluv trhových, včetně dražeb nemovitostí, je zaplatiti přímo do 40 dnů po dni, kterého bylo právní jednání v tuzemsku uzavřeno, je kryto zákonem.

V oboru **soudních poplatků** vyslovuje nález z 15. VI. 1937 č. 13.078/37 zásadu: Povinnost k poplatku z rozsudku II. stolice, podléhá-li rozhodnutí pevnému poplatku, stíhá podle § 20, odst. 1 a 2 cís. nař. č. 279/1915 ř. z. obě sporné strany bez ohledu na to, která z nich podala odvolání. Nález z 2. VII. 1937 č. 11.453/34 vyslovil pak, že poplatek ze soudního smíru může úřad předspsati kterékoliv ze stran plnou částkou. V nálezu z 16. XII. 1937 č. 15.014/37 vyslovuje soud, že zásada vyslovená v § 20 cís. nař. č. 279/1915 ř. z. o poměrném dělení poplatku z rozsudku v případech, kdy jedna strana byla odsouzena k náhradě celých útrat sporu, vztahuje se i na případy, kdy určení výše nároku záviselo na volném uvážení soudcovském nebo posudku znaleců.

Řízení exekučního před soudem dotýká se nález z 3. XI. 1937 č. 14.282/35, vyslovující, že poplatková úleva, normovaná v § 14, odst. 5, větě 2. cís. nař. 279/1915 ř. z. vztahuje se i na podání učiněná v řízení o prozatímním opatření, jelikož řízení to je klásti na roveň po této stránce řízení exekučnímu, dále nález z 22. X. 1937 č. 14.628/37, vyslovivší, že nárok státu na t. zv. ediktální kolek pro vyhlášku o složení vyjevovací přísahy (4 Kč podle pozn. 3 k pol. 1 sazby soud. popl. č. 151/1931) vzniká již podáním návrhu strany a že je proto pro poplatkovou povinnost nerozhodné, dojde-li k veřejné vyhlášce nebo vývěsu na soudní desce. Nález z 10. XI. 1937 č. 24.670/34 vyslovuje: Návrh na nucenou dražbu nemovitostí podléhá zvýšenému poplatku podle pozn. 3 k pol. 1 sazby soud. poplatků, uveřejněné vyhláškou min. financí č. 123/1922 i tehdy, nebyly-li k návrhu připojeny dražební podmínky. Nález z 23. XI. 1937 č. 2956/35-3 vyslovuje, že pro kolkování druhého a dalších exemplářů žádosti za zápis do pozemkových knih v řízení exekučním neplatí pozn. 1 saz. pol. 16 soud. popl. č. 151/1931. Soud tu argumentuje:

Není sporno, že v daném případě předmětem poplatku jest žádost o nucené zřízení práva zástavního na nemovitostech, tudíž podání v řízení exekučním. Stížnost také nebrojí proti názoru žalovaného úřadu, že použití jest v daném případě ustanovení položky 1. d) sazby soud. poplatků. Položka tato ve znění vyhlášky min. financí ze dne 9. září 1931 č. 151 Sb. zní: »Podání o zápis do

veřejných knih o nemovitých věcech a jim na roveň postavených právech, pokud nemá býti podle písm. c) zapraven vyšší poplatek... poplatky uvedené v saz. pol. 16 písm. c), hledíc k poznámkám 4. až 7. k sazební položce 16.« Z tohoto znění vyvodil žalovaný úřad, že ustanovení poznámek 1. až 3. k saz. pol. 16, nejsou k pol. 1. d) citována, se nevztahují na případy, o nichž jedná saz. pol. 1. d), tedy na podání o zápis do pozemkových knih v řízení exekucním, a že v důsledku toho jen první arch prvního vyhotovení takového podání jest kolkovati podle saz. pol. 16, kdežto další archy prvního vyhotovení a všechny archy dalších vyhotovení že jsou podrobeny poplatku podle saz. pol. 1. Tento závěr žalovaného úřadu jest správný.

Stížnost při svých vývodech přehlíží, že pol. 16 sazby soud. poplatků zařaděna jest do oddílu »Nesporné řízení«, takže jedná o podáních — a to i o zápis do knih pozemkových — jen pokud podána jsou v řízení nesporném.

V daném případě však jde o podání v řízení exekucním, na které se vztahuje pol. 1 sazby soud. popl., zařaděná v oddílu jednajícím o poplatcích v civilním řízení sporném a v řízení exekucním. Položka tato pak v odstavci d) má ustanovení shora citované, jímž pouze co do sazby poplatkové se stanoví, že dlužno použití sazby uvedené v saz. pol. 16 lit. c), kdežto ohledně poznámek k této položce se stanoví, že nutno hleděti pouze k poznámkám 4. až 7. Tím zákonodárce jasně projevil, že v případech saz. pol. 1. d) nemá se používati ustanovení poznámek jiných nežli 4. až 7. k saz. pol. 16, tudíž nelze ani použití ustanovení poznámky 1. k této saz. položce tam, kde používá se položky 1. d).

Konečně sem spadá i nález z 21. X. 1937 č. 14.625/37, vyslovivší právní zásadu: I když bylo smluvené hypotekární právo zástavní vtěleno nejen pro pohledávání určité ciferné výše, nýbrž i pro úroky, správní příspěvek, úroky z prodlení a vedlejší příslušenství do určité výše, není prosta poplatku podle § 18 cis. nař. č. 279/1915 ř. z. poznámka zavedeného dražebního řízení, jestliže se dražbou vymáhají jen dlužné úroky a správní poplatek, když ciferní výše těchto stěžovatelových nároků nebyla ještě zvláště hypotekárně zajištěna a poplatek z tohoto vkladu nebyl zaplacen.

Z nálezů týkajících se **listinných poplatků** zasluhuje zmínky především nález ze 14. V. 1937 č. 11.482/35, v němž se vyslovuje, že listina, kterou byla hypotéka váznoucí pro pohledávku na určitých dílech nemovitosti rozšířena na ty části nemovitosti, které dosud nebyly předmětem zástavy pro tuto pohledávku, podléhá poplatku podle sazební položky 116/31. Nález z 18. V. 1937 číslo 12.681/37 konstatuje, že dlužníkovu svolení v soudním zápisu o vyrovnání, aby byla zřízena na jeho nemovitosti za účelem zajištění nároku věřitelů na plnění kvót určitá kauční hypoteka, je podle saz. pol. 101/84 prost poplatku.

Pro advokáty důležitý je nález z 18. IX. 1937 č. 14.267/37, který vyslovil, že advokáta předloživšího směnku k žádosti o zápis

práva zástavního stíhá platební povinnost k zaplacení dodatečného poplatku podle § 6, odst. 4. zák. č. 48/1928.

S hlediska otázky kompetence dlužno upozorniti na nález z 13. X. 1937 č. 14.622/37, který vyslovuje, že o povinnosti k náhradě útrat soudního odhadu, provedeného podle § 50 popl. zákona, rozhodují finanční úřady. N. s. soud tu dovozuje, že jestliže soud provádějící odhad vysloví také od koho jest vybrati náklad, který si odhad podle jeho určení vyžádal, ať již k tomu volil formu jakoukoli, nelze po zákonu míti za to, že je tím judikátně rozhodnuto o povinnosti náklad ten po zákonu nésti. Nález z 11. XI. 1937 č. 1317/35-6 vyslovuje pak, že o přípustnosti exekuce vedené proti společníkům veřejné obchodní společnosti podle § 11 exek. řádu, pro poplatek předepsaný společností, rozhoduje exekuční soud. Zde n. s. soud vyvozuje, že k rozhodnutí o otázce, zda je přípustno pro poplatek, předepsaný veřejné obchodní společnosti, vésti exekuci přímo proti jednotlivým společníkům, je příslušným soud.

Z nálezů týkajících se **dědické daně** dlužno ukázati k nálezu ze 17. XII. 1937 č. 2471/35-3, vyslovivšímu, že k vyvrácení domněnky § 24 cís. nař. 278/1915 ř. z., že cennosti uzavřené v bezpečnostní schránce (safes), k níž měla zemřelá disposiční právo, patří do pozůstalostních aktiv, lze nabízetí důkaz i svědky. Pokud jde o **daň darovací**, dlužno poukázati k tomu, že nález z 11. X. 1937 č. 14.333/37 je vybudován na stanovisku, že ustanovení § 4 zákona č. 178/37 o dani darovací nelze užiti na případy, které byly konečně vyřízeny před účinností tohoto zákona.

Změna zákona o nejvyšším správním soudě přinesla, pokud jde o **řízení před nejvyšším správním soudem**, přirozeně řadu usnesení, týkajících se manipulace stížností. Upozorňuje se zde pouze na nejdůležitější: Jestliže přílohy připojené k stížnosti nevyhovují s hlediska jazykového, vrátí se stížnost podle § 21 zák. o nejv. spr. soudě k opravě (usnesení ze 16. IX. 1937 č. 3385/37). Nebyla-li věc vyřízena ve správním pořadu, lze stížnost odmítnouti usnesením podle § 5, odst. 2 ve spojení s § 21, odst. 1 (usnesení z 16. IX. 1937 č. 4522/37.) U stížností, které jsou podepsány advokátem bez plné moci, doručují se vyřízení soudní, určená pro stěžovatele, ve smyslu § 35, odst. 1 jednacího řádu především stěžovateli a, není-li to možno, advokátu stížnost podepsavšímu (usnesení z 16. IX. 1937 č. 2555/35). Nedostatek opisu stížnosti a opisu příloh ve smyslu § 20 tvoří dvě vady ve smyslu § 21 (usnesení z 9. X. 1937 č. 4821/37). Usnesl-li se již senát na nálezu, nemá stěžovatel nároku, aby na jeho prohlášení, že upouští od stížnosti, které došlo až po tomto usnesení, bylo řízení o stížnosti zastaveno (usnesení z 3. X. 1937 č. 14.634/37). Je-li několik zúčastněných stran, které mají na věci společný, úplně se shodující zájem a nejmenovaly pro řízení před n. s. soudem společného zmocněnce k doručování, může n. s. soud je vyzvati, aby do určité lhůty oznámily soudu společného zmocněnce pro doručování, ji-

nak že bude doručováno s účinností pro všechny té z nich, kterou soud určí (§ 34 jedn. ř. ve spojení s § 97 c. ř. s.) (usnesení z 3. XI. 1937 č. 7206/35). Nebylo-li k žádosti za propůjčení práva chudých připojeno potvrzení příslušné berní správy o vyměření důchodové daně, soud žádosti nevyhovuje (usnesení z 12. XI. č. 4933/37).

## Literární zprávy

Dr. Albert A. Ehrenzweig: *Zur Erneuerung des Schadenersatzrechtes. Bemerkungen zum tschechoslowakischen Entwurf eines BGB (Regierungsvorlage 1937 samt Gegenentwurf)*. Manzsche Verlags- und Universitätsbuchhandlung. Wien, 1937. Stran 59. Cena neudána.

Již nadpis spisu vídeňského docenta Ehrenzweiga, novým režimem odstraněného, informuje o obsahu. Jím jest v první části (str. 9—37) kritika oficiálních návrhů ustanovení chystaného nového československého občanského zákoníka o náhradě škody, hlavně návrhu vládního, který jest právě předmětem jednání v Národním shromáždění, ale též jemu předcházejících návrhů: subkomitétu prof. Weisse a superrevisní komise, zejména pokud se od nich vládní návrh uchýlil. V druhé části (str. 38—59) jest pak uveřejněn vlastní Ehrenzweigův protinávrh předpisů o náhradě škody s poznámkami úvodními, jakož i při jednotlivých paragrafech protinávrhu.

V celém spise výše uvedeném setkáváme se stále s právně-teoretickými výsledky a legislativně-politickými postuláty, k nimž dospěl doc. Ehrenzweig ve svém předcházejícím (habilitačním) spise »Die Schuldhaftung im Schadenersatzrechte« (1936), o kterém bylo svého času mnou v tomto časopise referováno.

Prvá část spisu »Zur Erneuerung ...« — kritická — jest velmi široce založena a vysoké úrovně. Na posledním tvrzení nemění ničeho, že nemůžeme s ní na některých místech souhlasiti. Pozornosti zaslouží, že autor, ač cizinec, používá v ní snad veškeré české novější literatury předmětu se týkající.

Protinávrh Ehrenzweigův jest již na první pohled nápadný svou velikou stručností. Má totiž pouze deset — nijak rozsáhlých — paragrafů. Též podle protinávrhu má zůstatí základem legislativní stavby odpovědnost za vinu. Jeho § 1 zní totiž (v překladu): »Každý jest oprávněn domáhati se na škůdci náhrady škody, kterou mu tento z a v i n ě n ě způsobil.« Pojem viny má býti však, což by bylo novum, v souhlasu s dřívějšími vývody Ehrenzweigovými vymezen triparticí (§ 2): úmysl, nedbalost, protiprávnost, kterou poslední má býti podle téhož paragrafu úmyslné přestoupení předpisu, jenž se snaží škodě zabrániti (srovnej k poslednímu druhý případ § 1311 obč. zák., kde jde podle textace